

United States Holocaust Memorial Museum

Interview with Ona Slavinskienė

RG-50.473*0181

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Alicija Žukauskaitė: Pirmiausia norėjau paprašyt, kad jūs prisistatytumėte. Koks jūsų vardas ir pavardė?

Ona Slavinskienė: Ona Slavinskienė.

Alicija Žukauskaitė: Kuriais metais esate gimusi?

Ona Slavinskienė: 1929 m.

Alicija Žukauskaitė: Ir kur?

Ona Slavinskienė: Užpalių, seniau vadinosi, parapija, Linskio kaimas, Utenos apskritis.

Alicija Žukauskaitė: Ar Užpaliai buvo toli nuo Utenos?

Ona Slavinskienė: Kaip buvo, taip ir tebėra – kokie 18 kilometrų panašiai.

Alicija Žukauskaitė: Ar Užpaliuose buvo žydų?

Ona Slavinskienė: Buvo labai daug, tiesiog nuo bažnyčios dvi gatvės tai ištiesai buvo žydų... ištiesai buvo žydų namukai, daug, labai. Ir parduotuvių buvo daug. Būdavo, mes einam, perkam, kaip atsimenu, vaikai, ir saldinius tokius visokiausius, ko ten būdavo. Labai daug buvo.

Alicija Žukauskaitė: O Utenoj?

Ona Slavinskienė: Utenoj, jau kai aš mokiausi gimnazijoje, tai aš jų čia mažai mačiau. Buvo, aišku, buvo daug, bet jau man ne taip įkrito (krito akin), nes Utena – didesnis miestelis, jau miestas vadinosi, tai man ne taip...

Alicija Žukauskaitė: Kai prasidėjo karas, kur jūs buvote?

Ona Slavinskienė: Iš karto dar mokiausi Užpaliuose. O paskiau, ten baigus šešis skyrius - anksčiau ten būdavo penktas ir šeštas skyriai, ir tada tik perėjau į Utenos gimnaziją.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, ar jūs matėt, kai prasidėjo karas, kas atsitiko su žydais?

Ona Slavinskienė: Kadangi buvau nelabai jau dar suaugusi... Aš Užpaliuose mokiausi... Yra, buvo mūsų klasė žydų tautybės, žinau, berniukai buvo gal du ar trys ir viena mergaitė, kuri įkrito į eketę, rabino dukra buvo, bet pamiršau ir pavardę – labai miela, labai maloni, labai šviesi tokia, tokio veido šviesaus, tokia graži, tokia simpatiška. O tada jau, kuriuo tai laiku, nepasakysiu, juos... nu, jau jų nebeleido eit, jau jie lyg buvo – kaip ten pasakyt: suimti, nesuimti? - izoliuoti. Ir mes eidavom į mokyklą, o jie - tai buvo tas pavasarį gal, jie gatvę tai šluodavo, tai ten žolytę rinkdavo, tai su visokiais kastuvėliais ten viską... tik ten buvo labai baisu ir labai gaila, kai mes einam mokyti, o jie, o jie sėdi ant šaligatvio.

Alicija Žukauskaitė: O jūs galėdavot pasikalbėti kažkaip su jais?

Ona Slavinskienė: Niekaip dabar neprisimenu. Sakyčiau, kad kažką tai pasakydavom, nes ten nebuvo tokios jau, kad prie kiekvieno stovėtų, kiek dabar atmintis leidžia (prisimint). Nelabai daug, aš nelabai galiu pasakyt, nes nelabai atsimenu.

Alicija Žukauskaitė: O prie tų mergaičių ir berniukų ar matėt sargybą kokią nors?

Ona Slavinskienė: Lygtai kažkokie ten būdavo, bet, kad ten ar prie vieno, ar prie kito (būtų) – ne. Ten pulkelis būdavo, pulkelis jų (žydų), ne vien tik, ne vien tik šitie: ar ten mergaitė, ar berniukas, bet ir daugiau buvo tokio vyresnio amžiaus žmonių, buvo. Bet ne, ne, kad jau taip griežtai prie kiekvieno (stovėtų sargybinis) – ne.

Alicija Žukauskaitė: Bet tai vis tiek kažkas sargyboj stovėjo?

Ona Slavinskienė: Kažkas buvo, buvo, buvo.

Alicija Žukauskaitė: O tai kas tie buvo toj sargyboj?

Ona Slavinskienė: Aš niekaip dabar nežinau, ar kokie... nu, kokie gal... aš taip tik isivaizduoju... isivaizduoju, kad kažkas tai yra...

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

Alicija Žukauskaitė: Civiliai apsirengę ar su uniformom?

Ona Slavinskienė: Šito irgi nepasakysiu, nes neatsimenu.

Alicija Žukauskaitė: Na, ir kiek kartų jūs taip matydavot? Kaip ilgai tęsėsi tas?

Ona Slavinskienė: Kad nebeilgai gal... Ta žolytė tai, aišku, pavasarį buvo. Tai kiekgi tada buvo?.. Jau mes, jau mes gi ir baigėm... Gal ir mokslus baigėm?.. Aš labai labai... labai labai sunkiai atsimenu, negaliu pasakyti.

Alicija Žukauskaitė: Na, ir ką teko matyt, kas vėliau atsitiko su žydais?

Ona Slavinskienė: Na, tada, kai aš perėjau ten mokytis, mes - mano tėviškė toli nuo Utenos, tai tėvelis samdydavo butą, kaip kad gyvent mums. Mes ne vienas buvom mokinys, ne vienas gimnazistas ten, tam bute. Ir sykiu su mumis gyveno... policininkai, tada policininkai gal vadinosi – kaip? – kitaip gal nebuvo, keturi ar trys, kad keturi ar trys ten buvo vyriškiai tokie jauni. Tik jie gyvendavo ir mes. Kadangi namas didelis buvo, dviejų aukštų, tai daug žmonių buvo. O mes kaip mergaitės, tai... Jie, būdavo, kai ateina iš kur, tai pasakoja, pasakoja daugiausiai šeiminkams, su jais kalbasi, o mes, vaikai, tai irgi pasiklausom. Skaitėmės tada vaikai, dabar tai tokio amžiaus, tai jau...

Alicija Žukauskaitė: Ir ką gi jie pasakojo?

Ona Slavinskienė: Tai jie pasakodavo, kaip, kaip... Ypatingai būdavo baisu, kai... kai girdėdavom, kad šaudė. Girdėdavom, nes matyt nematėm. Dar prieš tai, prieš patį, prieš patį... Čiagi netoli gi – Rašė, čia – Rašė, gal jūs nežinot ar žinot, nežinau, kur žydų... va, netoli čia... buvom su šeiminke nuėję gal grybaut, gal ar uogaut. Ten miškas. Ir pamatėm tokias ten ne tai duobes, bet ten grioviai, žinot, čia bus ilgumo kaip iki to namo kaimynystėje, nu, tokie, tokie... tokios didelės, ilgos, ne tai kad duobė, iškasta vienam karstui, bet didelės... Mes nieko nežinojom, mums neaiškino (kam tos duobės) ...

Alicija Žukauskaitė: O kiek jų buvo, duobių?

Ona Slavinskienė: Dabar nepasakysiu, ar dvi kokios, ar ten viena ta ilga padalinta. Tengi paskui, kai užkasta buvo, nueidavom gi. Būdavo... kažkada ten mitingai kokie ten minėjimai... Aš dabar nebežinau.

Alicija Žukauskaitė: Tai grįžkim į tą epizodą, kai jūs nuėjote su šeiminke ir pamatėte tą duobę.

Ona Slavinskienė: Nu, ir nieko!.. Ką ten mes žinojom? Aš nežinau (nežinojau), niekas neaiškino, nei ten mes supratom, kam čia yra. Miške iškasta, iškasta. Griovys, ten griovys tiesiog.

Alicija Žukauskaitė: Ir kas buvo po to?

Ona Slavinskienė: Nu, ir po to, pasirodo, kad tenai nuvarė, nu, kada jau žydus šaudymui ruošė, tai varydavo, kaip jie pasakodavo, tie, šitie, tie policininkai, taip aš ir įsivaizduoju, kad juos, nu, prie duobės sustato visus taip... Ne duobės – nu, kaip ten vadinti? – griovys... Aš tai vadinu „griovys“, kad labai ilgas, tai ten nesuprantu, kaip ten duobė (gali būt). Ir... kaip čia dar ir sakydavo, aš net nesuprantu, kad šaudė iš nugaros, pastato taip, užpakaly – duobė, ir, kadangi, nu, iš kur kulka eina, ten griūva aukštieji, ir viskas.

Alicija Žukauskaitė: Tai šitą pasakodavo patys policininkai?

Ona Slavinskienė: Šitą pasakodavo, taip. Mes gi nematėm.

Alicija Žukauskaitė: Kodėl jūs sakot, kad jie buvo policininkai?

Ona Slavinskienė: Tai kaip tada vadinosi?! Tarnavo!

Alicija Žukauskaitė: Ar jie buvo su uniformom?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

Ona Slavinskienė: Turėjo uniformas! Uniformas tai turėjo, bet kaip ten jie, kaip būdavo, kai eidavo, aš nežinau. Bet uniformas jie turėjo, jie dirbo. Kaip čia dabar yra policija, kaip buvo prie rusų milicija ir taip toliau, ir tada - buvo! Nu, kaip ten? Nu, gal ne policija vadinosi? Bet kad – policija, nu, kaip kitaip?

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, ar jie turėjo ženklus kokius nors ant savęs ypatingus?

Ona Slavinskienė: Oi, Dieve, nieko neatsimenu. Žinau, kad lyg kokios tai uniformos būdavo, kai eidavo paprastai į darbą. O kas? Mes einam į mokyklą, jie – į darbą, mes – mergaitės, mokinės...

Alicija Žukauskaitė: Ką dar jie pasakojo? Gal prisimenat ką nors?

Ona Slavinskienė: Nu, tai jie kažką tai... Man tik vienas liko, net ir savo vaikams pasakojau, kai dar buvo ir mažesni, ir dabar, epizodas, kad, sako, kaip tai būdavo tokių, kurie meta tiesiog, sako, pinigus po kojų (kojom) kloja, nu, gal kad išsigelbėt ar tai ką. O, sako, viena – man tas labai įvykis liko atminty – viena, viena moteriškė ant rankų laikė labai labai mažą vaikiuką, labai jau (mažą), sakė. Nu, jau visi kiti – nušauti, o tas vaikelis – ne! Tai, sako, kaip jie papasakojo - negi, negi bešausi iš naujo?.. Tai įmetė – oi, aš negaliu šnekėt! - įmetė į duobę ir... Nu, tas (vaikelis) tai jau, matyt, gal tik gimęs neseniai ar koks, nu, vienu žodžiu, bet labai mažas... Tiktai tiek, kad - baisu, o daugiau tai aš – nieko...

Alicija Žukauskaitė: Jūs minėjot, kad jūs išgirdot, kad šaudė...

Ona Slavinskienė: Jau vakarais – kaip ten? – pavakariais gal, aš net nepasakyčiau valandos ir laiko - jau taip ir lauk! Nes tai buvo ne viena diena, gal kažkada ir viena, ir kita – kaip ten buvo?.. Taip kad - jau baisu. Tai girdisi, oje! Automatai! Tengi papila ne taip kad iš pistoleto ar iš kokio dvivamzdžio, ar iš kokio... Bet tengi serijos! Nu, nemoku... kaip ir padainuot galėčiau...

Alicija Žukauskaitė: O kiek laiko maždaug trukdavo tas šaudymas?

Ona Slavinskienė: Oi, dieve, nepasakysiu, bet mes jau kai išgirstam, tai labai mums baisu, tai mes bėgam kambarin (būt) sykiu su šeimininke, nes mums baisu... Na kiek, o kiek ten? – ne, ten neilgai, kiek ten, neilgai...

Alicija Žukauskaitė: Kaip čia galima būtų pasakyti, kokiam atstume buvo tas šeimininkės namas iki to Rašės miško, iki tos vietos?

Ona Slavinskienė: Mhm... Nu, kaip čia galima pasakyti? Dabar iki Rašės – koks kilometras, nu, gal du... tiesiog.

Alicija Žukauskaitė: Kai šaudydavo, ar tie policininkai būdavo namuose, ar jų nebūdavo?

Ona Slavinskienė: Ne, tai jie nebūdavo, jie ateidavo iš tenai. Gal ne visi, gal ne visada, gal ne visi ten jie buvo, bet ateidavo iš tenai ir pasakodavo, nu, savo įspūdžius.

Alicija Žukauskaitė: Ir jūs suprasdavot, kad jie ateina iš tenai.

Ona Slavinskienė: Ir suprasdavau, taip, taip. Ir jie, jie sakydavo, sakė, sakydavo. Tik aš jų neatsimenu nei vieno nei vardo, nei pavardės, nu, kad šešiasdešimt su viršum metų (praėjo)...

Alicija Žukauskaitė: Ar jie būdavo su ginklais?

Ona Slavinskienė: Šito irgi nežinau. Nemačiau. Gal kokį ten, gal ten vietoje duodavo kokius automatus? Kaip seniau atsimenu, tai automatai – tokie dideli... iš kulkosvaidžio, tai – neee...

Alicija Žukauskaitė: Ar jūs žinojot, kai girdėjot tuos šaudymus, ką šaudė?

Ona Slavinskienė: Iš pat pradžių, gal pirmą kartą tai nežinojau, paskui jau žinojau.

Alicija Žukauskaitė: O iš kur žinojot?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.

Ona Slavinskienė: Tai turbūt žmonės viens nuo kito pasakodavo, aš nežinau, tai viens nuo kito, žinoma – negi čia nežinos, nepasakys? – žinojo jau, aišku, kas nors, suaugę, o ne mes.

Alicija Žukauskaitė: Na, tie policininkai, kai grįždavo...

Ona Slavinskienė: Tiesa, jie gi, kai grįždavo, ir papasakodavo, pasakodavo, pasakodavo.

Alicija Žukauskaitė: Aš suprantu, kad jūs tada paauglė buvot, vaikas beveik ar kaip, bet noriu štai tokio dalyko paklaust. Ar jie grįždavo išgėrę, ar jie grįždavo blaivūs, koks jūsų įspūdis?

Ona Slavinskienė: Man, kaip dabar atrodo, bet aš jau negalėčiau taip jau labai garantuoti, kad jie truputį, nu, kaip ir dabar sako, narkotikais apsvaiginti (buvo). Nu, seniau to nebuvo, aišku, narkotikų tų, bet kažkas kito... Nu, truputį būdavo „linksmesni“. Ar jie taip prieš „palinksminti“, ar po? – šito nežinau...

Alicija Žukauskaitė: Kiek maždaug laiko jūs gyvenote vienam bute kartu su tais policininkais?

Ona Slavinskienė: Kad metus, tai - tikrai, o kad - daugiau, tai niekaip neatsimenu. Aš ten du metus gyvenau pas tą (šeimininkę), bet ar jie daugiau gyveno, aš neatsimenu.

Alicija Žukauskaitė: Tai ar galima būtų pasakyti, kad po tų šaudymų Utenoj ir Užpaliuose neliko žydų? Ar liko kas nors?

Ona Slavinskienė: Kiek girdėjau, tai kažkas buvo, nu, žmonės, kažkur kažką, vieną kitą paslėpė, tai čia yra, buvo tas... Ar dar gal kas spėjo ir išvažiuoti kur nors prieš tą?.. O kai po to, tai kur jie beliks, jeigu nespėjo pasislėpti? - tai čia mano nuomonė.

Alicija Žukauskaitė: Sakykit, o kas atsitiko su žydų turtu?

Ona Slavinskienė: Kiek prisimenu, Užpaliuose kažkada jau važiavau, gal... (?), kadangi mano ten kraštas, tai matau, atveža mašiną visokių tokių, kaip šiandien, vat, atrodo, matosi: tai kokia sofa, tai koks fotelis, tai kas ten buvo, ar ten kėdė, ar ką, mašinos tai spintutės, tai kas, – ir susirenka žmonės, gal miestelio, aišku – kokie gi daugiau? – o gal iš kaimo buvo, nežinau. Nu, ir dalijo, ir dalino. O kai Utenoj – man neteko matyt, kaip, ką dirbo. Aš tik Užpaliuose esu mačiusi.

Alicija Žukauskaitė: O Užpaliuose gal prisimenate, kas dalino, kas iš tos mašinos dalino?

Ona Slavinskienė: Niekaip nežinau nieko. Ten didelė – kaip didelė? – kaip seniau vadindavom mes, *gruzovikai* (sunkvežimiai – rusiškai) tokie, atviri tokie... Prikrauta būna ten visokių, nu, visokių tokių daiktų: ir spintučių, ir spintelių, ir kėdelių, , ir kėdučių, ir dar ko nors...

Alicija Žukauskaitė: Ir kiek kartų jūs matėt?

Ona Slavinskienė: Aš vieną kartą mačiau. Taip pasitaikė gal man važiuojant.

Alicija Žukauskaitė: Ten vienas sunkvežimis buvo ar daugiau?

Ona Slavinskienė: Nepasakysiu irgi, tiktai mačiau, kad iš tos, iš tos mašinos iškelia, kas (kažkas) pasiima, kas... O kita kur, kita kur, ten visi kokie geri daiktai, ten kas, tai aš nežinau. Užpaliuos gi buvo, gyveno ir rabinas gi, buvo jų ten *škala* (= sinagoga, religinė mokykla - iš lotyniško *schola*, vokiško *schule*, rusiško *škola*), tokia, nu, vienu žodžiu, ten šventovė jų buvo... Taip, jų buvo nemažai Užpaliuose.

Alicija Žukauskaitė: O, sakykit, daiktai – taip, o namai, pavyzdžiui, tas rabino namas, kiti namai...

Ona Slavinskienė: Žinau, kad Užpaliai labai degė karo metu, labai sudegė, labai labai daug kas – nuo bažnyčios ta vieta čiut (vos) ne iki kapinių buvo beveik, beveik tik likę

nuodėguliai, kaip sakyti galima. Tai tenai buvo sudegė, daug sudegė namų. Dar ir dabar yra už

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

tilto ten, kai dabar aš važiuoju kartais tėviškėn, nebėra jau jos, bet... tai aš net matau tuos namukus prie pat, prie pat gatvės, prie pat kelio yra, ir aš žinau, kad čia buvę žydų nameliai. Jie stovėjo tokie nedidučiai ir dabar tebestovi. Gyveno žmonės gal paskui ir dabar tebegyvena, mačiau, dar yra vienas kitas. Na, yra atnaujinti jie ir perdažyti ir taip toliau, bet niekas, niekas jų taip nedraskė. Bet Užpalių sudegė beveik visas centras, visas...

Alicija Žukauskaitė: Tai tuose namukuose apsigyveno kažkas?

Ona Slavinskienė: Tai taip, kurie dabar, vat, yra - ir gyveno, ir gyveno. O kas ten jiems, kas ten jiems davė tuos?.. Nu, aišku, kokia buvo valdžia, kas buvo toliau, tas ir davė...

Alicija Žukauskaitė: Norėjau dar patikslinti. Jūs minėjote, kad policininkai pasakojo, kaip jie šaudydavo, kaip žmones sustatydavo, taip? Jūs sakėt tą istoriją apie motiną ir vaikelį. Ką dar policininkai pasakodavo? Gal prisimenate kokių detalių, kokių?..

Ona Slavinskienė: Nu, kad daugiau tai tikrai nieko neprisimenu. Sakydavo, kad tikrai, sakau, meta pinigų po kojų (kojomis) tiesiog jiems, gal tiems, kurie atvaro juos. Kiti, sako, suplėšo tuos pinigų, kiti – ne. Nu, kad... gal ką, ką, ką jie, o aš daugiau tai nieko neatsimenu, nieko nežinau, tikrai ne. Ko neatsimenu, tai negaliu sakyti.

Alicija Žukauskaitė: O kodėl jie pasakodavo šeiminkams?

Ona Slavinskienė: Tai gal jie (šeimininkai) klausdavo, aš gerai nepasakyčiau (tiksliai negalėčiau pasakyti), ar jei patys (pasakodavo), nežinau, ar jie... Aš suprantu... aš nesuprantu, kodėl čia nemalonumų pasakoti, bet... Tai kad jau jie (policininkai) tokie truputėlį „linksmesni“ būdavo, „linksmesni“, ne tokie, kokie normalūs buvo...

Alicija Žukauskaitė: O šeiminkai kaip klausėsi?

Ona Slavinskienė: Tai tie, nu, ką? Ką papasakodavo, pašnekėdavo šeiminkai, o mes paskui, vaikai – su jais. Skaitėmės mes, kad vaikai, ir su jais, ten ir būdavo, ir valgydavom virtuvėj, na, ir viską sykiu darydavom, tiek ir girdėdavom.

Alicija Žukauskaitė: Atsiprašau, tai jie pasakodavo prie jūsų? Jūs kartu valgote, o jie pasakoja?

Ona Slavinskienė: Taip, taip, taip, taip. Jie ne, jie neslėpė, neslėpė, nė kad ar mes girdim, ar... Dar paskui ir šeiminkai dar papasakodavo darbų (apie darbus) gal, pašnekėdavom taip, pašnekėdavom. Bet mes šnekėdavom pasibaisėdami, todėl, kad mums tai, mums tai baisu. Ir šeiminkams baisu irgi. Jiems irgi buvo baisu. Buvo baisu. Bet tai čia nieko mes, nei mes, vaikai, nei tie šeiminkai, nieko čia padaryti negalėjom.

Alicija Žukauskaitė: Ar buvote nuėjusi prie tos šaudymo vietos po to?

Ona Slavinskienė: Mes paskui, po kiek tai laiko, nežinau, kiek ten laiko praėjo, vėl buvom nuėję – mes eidavom ten grybauti, ai, gal ir uogauti, ir grybauti, nes ten miškas visko pilnas būdavo, ir dabar žmonės dar labai eina ten grybauti. Tai šita gi, tai matėm - kažkur tai, aš dabar nepasakysiu, ar toj ilgoj duobėj, ar ten buvo kažkokia atskira dar - taip skvernai, pavyzdžiui, dar, nu, rūbų dalelė, tai vienoj vietoj kyšojo, gal nevisiškai užkasta, o gal, taip mes supratom, kad gal labai daug buvo, aukštai, giliai, nu, ne giliai... nu, daug žmonių gal suversta. Tai nuo to laiko labai pabijojom, pasibaisėjom, kad rūbai kyšo, nu, iš po žemių, ir daugiau jau nebeeidavom, niekada nebeeidavom ten nei grybaut, nei uogaut. Ir į tą mišką ne, nemiela (eiti) visą laiką, ir dabar. Yra šitas ten ženklas važiuojant pastatytas, kad žydų šaudymo vieta. Tai buvom mes po to, buvom ir ekskursijoje, žinau, su mokiniais buvom nuvažiavę... taip kad ten tik jau pasižiūrėt – ten toks paminklas buvo, ten, nu, vienu žodžiu, ten jau sutaisyta (sutvarkyta) gražiai būdavo, gėlės padėtos.

Alicija Žukauskaitė: O dabar jūs einat į tą mišką ar nebeinat?

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

Ona Slavinskienė: Ne, mes tai... kažkada, nu, keli metai atgal taip sau tik buvau, o taip aš – ne, man – ne...

Alicija Žukauskaitė: O be rūbų, išsikišusių iš po žemių, gal dar matėt ką nors?

Ona Slavinskienė: Nu, kaip ir sapne atrodo, kad vieną kartą kažkas, kažkas kauptai sakė, bet mes labai nusigandom ir labai bijojom, kad ten kyši tie dar, ar tai ranka, ar tai kojos, ar tai kas, kokia dalelė, nebežinau dabar, kaip ten buvo. Bet jau tada nusigandom ir bėgom tiesiog rėkdami, kad nebeisim daugiau miškan, ir nėjom... Koks ten miškas?! Ten toks šilas. Ten visai netoli prie kelio, ten. Bet šone, visur kitur, yra miškas, ir kitoj pusėj – miškas, ir ten daug, ir toliau yra miško.

Alicija Žukauskaitė: O aplink duobę kokių nors daiktų matėsi?

Ona Slavinskienė: Nu, šito ne jau, šito niekada neteko matyt. O gal neatsimenu? Gal?.. Bet ne, neteko, kad būtų kokių nors numėtytų daiktų - ne, šito ne.

Alicija Žukauskaitė: Tai jūs tada, kai ėjote į tą mišką, kai matėte tuos jau užkastus žmones, ar jūs ėjote į tą mišką grybauti, ar jūs ėjote grybauti ir pasižiūrėti tos duobės?

Ona Slavinskienė: Ne, ne. Mes ėjom, ėjom ir ėjom, ir ėjom, ir... ir priėjom, priėjom šitą, bet praėjus jau daugeliui laiko, kur gi jau čia!.. Nu, ir viskas. Bet ten duobės tai... sukasta ten, sukasta kaip kad, va, griovį paimtum ir užkastum dabar žemėmis, ir viskas, ten - nieko.

Alicija Žukauskaitė: Bet jūs nežinojote, kad toj duobėj yra žmonės?

Ona Slavinskienė: Nu, tai, kai jie sakė jau, šitie (policininkai), kai sakydavo, kad, kad... ir, ir žinojome, bet tai pažiūrėt gi, kaip sako, jeigu eini netoli pro šalį, tai nieks gi nedraudžia bendrai tai – tik tai, kad baisu.

Alicija Žukauskaitė: Bet smalsu buvo, ar ne?

Ona Slavinskienė: Tai aš nebežinau, kaip ten buvo. Ėjom ne vienas, nes mokiniai ėjo ir šeimininkė. Mes ėjom, vaikštom (vaikščiojom) ten daugiau, ten netoli, grybai labai dygsta, ir dabar labai dygsta grybai, chm!.. Kaip kiti sako - žmonės pasėja. Kas ten juos žino?..

The following transcript is the result of a recorded interview. The recording is the primary source document, not this transcript. It has not been checked for spelling nor verified for accuracy. This document should not be quoted or used without first checking it against the interview.

The interview is part of the United States Holocaust Memorial Museum's collection of oral testimonies. Information about access and usage rights can be found in the catalog record.